

Næringsministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/3466-2

1. juni 2026

Svar på spørsmål fra Stortingets næringskomité til Prop. 91 L (2025-2026) Endringer i støtteprosessloven (registreringsplikt)

Jeg viser til spørsmål fra Stortingets næringskomité om Prop. 91 L *Endringer i støtteprosessloven (registreringsplikt)*. Stortingets næringskomité har bedt om statsrådets svar på spørsmålene innen 1. juni kl. 12.

Innledningsvis vil jeg takke for viktige spørsmål om temaer som jeg som næringsminister er spesielt opptatt av. For at norske bedrifter skal være konkurransedyktige i det europeiske markedet, er det viktig at de ikke pålegges unødvendige rapporteringsbyrder. Det er også viktig at kommuner og fylkeskommuner ikke må bruke unødvendige ressurser på å registrere informasjon.

Åpenhet om bruken av offentlige midler er et overordnet mål for denne regjeringen. Dette er viktig både ut ifra demokrati- og kontrollhensyn. Stortinget har bevilget midler til utvikling av et modernisert støtteregister for å understøtte disse hensynene. Et nytt register gjør det mulig å ta i bruk nye digitale løsninger. Dette vil på sikt bety at vi går fra manuelle til digitale løsninger og mer effektiv drift i støtteforvaltningen. Denne proposisjonen vil understøtte denne utviklingen. Det er et pågående arbeid både i kommunesektoren, virkemiddelapparatet og for skattemyndighetene for å utvikle nye løsninger som mer effektivt kan knyttes opp mot Støtteregisteret.

Jeg vil påpeke at kun enkelte av forslagene som Nærings- og fiskeridepartementet sendte på høring sommeren 2025, følges opp i denne proposisjonen. Det er viktig å presisere at denne proposisjonen ikke gjelder regulering av beløpsgrensene for hvilke støttetildelinger som skal registreres i Støtteregisteret, forslaget om å registrere støttetildelinger i form av skatte- og avgiftsfordeler i eksakte beløp fremfor i intervaller, eller forslaget om det bør gjelde en

generell 20-dagers frist for å registrere offentlig støtte. Departementet har hjemmel i dagens regelverk til å gjøre disse endringene, men som jeg kommer tilbake til nedenfor, vil jeg ikke legge opp til nye utvidelser av registreringspliktene uten at nye og gode digitale løsninger er på plass.

Denne proposisjonen inneholder først og fremst forslag som gir mulighet for å endre *praksis* for hvem som registrerer støtte og hvordan det gjøres, uten at hverken støttegiver eller støttemottaker skal fremskaffe mer informasjon enn det som er tilfellet i dag. Jeg foreslår tre hovedgrep.

For det første forslår jeg at departementet i forskrift kan kreve at *støttegiver selv* registrerer støtteordninger i registeret. I dag gjør departementet dette ved å sende e-poster til Brønnøysundregistrene med informasjon om støtteordninger, som departementet igjen har mottatt fra støttegiver. Det blir ofte flere runder per e-post med departementet som mellomledd. Endringen gjør at støttegiver kan gjøre registreringen direkte i Støtteregisteret. Brønnøysundregistrene har laget en enkel løsning og veiledning for dette, som flere og flere støttegivere allerede bruker frivillig.

For det andre foreslår jeg at departementet i forskrift kan pålegge støttegivere å registrere *utbetalt* støtte i Støtteregisteret. Denne hjemmelen er tenkt benyttet for å effektivisere den årlige rapporteringen til EFTAs overvåkingsorgan (ESA), som vi er pålagt å utføre etter EØS-avtalen. I dag rapporterer støttegivere til departementet i et excel-skjema som departementet sender ut for utfylling. Departementet ønsker at støttegivers rapportering i excel-skjema *erstattes* med at støttegiver legger inn informasjonen digitalt i Støtteregisteret. Det er ikke tenkt at støttegivere må produsere mer informasjon sammenlignet med hva de gjør i dag. Brønnøysundregistrene jobber med en løsning som gjør at informasjonen kan hentes ut automatisk, og oversendes ESA for å oppfylle krav til årsrapportering om utbetalt støtte. I dag må departementet manuelt sammenstille alle excel-skjemaene, før departementet oversender til ESA.

For det tredje foreslår jeg at det klart fremgår at informasjonen i Støtteregisteret er offentlig tilgjengelig. Dette er et helt sentralt prinsipp, og fastslår dagens praksis hvor informasjon om støttebeløp er offentlig. En tilsvarende bestemmelse er nedfelt i skatteforvaltningsloven for skattemyndighetene. Dersom bestemmelsen ikke vedtas, må Brønnøysundregistrene i prinsippet gjøre en vurdering av om mottatt informasjon inneholder taushetsbelagte opplysninger. Dette kan være svært tidkrevende og innebære utfordrende vurderinger.

Stortinget bevilget i 2022 midler til utvikling av et modernisert støtteregister. Stortinget pekte på at et premiss for forventet nytteverdi er at Støtteregisteret er oppdatert og komplett. Denne proposisjonen er et ledd i å dra nytte av det moderne Støtteregisteret. Dersom endringene ikke vedtas, innebærer det videreføring av uhensiktsmessig praksis med at departementet og støttegiverne bruker e-poster og excel-skjemaer for å oppfylle registrerings- og rapporteringsforpliktelser, fremfor å videreutvikle gode digitale løsninger i Støtteregisteret.

Spørsmål a: Hvor mange støttegivere og hvor mange rapporteringer per år anslås den utvidede rapporteringsplikten å medføre, sammenlignet med dagens ordning?

Vi har ikke eksakte data på antall støttegivere. I fjor ble det registrert 76 nye støtteordninger i Støtteregisteret. I år er det hittil registrert 62 nye støtteordninger.

Det er ikke helt presist å omtale endringene som kan vedtas i medhold av den foreslåtte forskriftshjemmelen som «utvidelser», i og med at hverken støttegiver eller støttmottaker er tenkt å fremskaffe mer informasjon enn det som er tilfellet i dag. Som nevnt ovenfor, består endringene av at støttegiver tar en mer aktiv rolle ved å registrere informasjon direkte i Støtteregisteret, fremfor at departementet gjør dette gjennom e-postkorrespondanse med Brønnøysundregistrene og excelskjemaer til ESA.

Spørsmål b: Har departementet gjort anslag på tidsbruk per rapportering og samlet årlig kostnad (i kroner) for berørte virksomheter, og kan de deles med komiteen?

Departementet foreslår ikke å pålegge nye, konkrete plikter, men kun en hjemmel for å regulere registreringspliktene nærmere i forskrift. Departementet vil vurdere høringsinstansenes innvendinger inngående i forbindelse med utarbeidelse av en ny forskrift.

Et eventuelt krav om at støttegivere skal registrere informasjon om *støtteordninger* i Støtteregisteret, kan medføre noe økte administrative kostnader for støttegiverne ved at de selv må registrere den aktuelle informasjonen. Brønnøysundregistrene har åpnet for at støttegivere allerede nå frivillig kan registrere støtteordninger selv i Støtteregisteret, og de ser en økende trend om at dette tas i bruk.

Enova og Innovasjon Norge estimerer at de bruker henholdsvis om lag 10 og 15 minutter på å registrere en støtteordning i Støtteregisteret. Enova oppgir at det har vært arbeidsbesparende å registrere selv. Da får de god kontroll på at støtteordningene er lagt inn, og slipper å avvente eller etterspørre om departementet har fått registrert opplysningene på vegne av dem. De slipper også kommunikasjon rundt eventuell feilregistrering. Også Innovasjon Norge oppgir at registrering av støtteordninger fungerer bra, men at det stadig er behov for å videreutvikle de tekniske løsningene for å gjøre dem mer brukervennlige.

Når det gjelder registrering av *utbetalt støtte*, er det ingen praksis på dette i dag, ettersom det ennå ikke foreligger digitale løsninger for dette. Om den administrative byrden vil reduseres, vil derfor avhenge av om de digitale løsningene i Støtteregisteret blir så gode at de blir enklere å benytte for både departementet og støttegiver enn dagens praksis med bruk av excelskjemaer.

Det pågår et eget utviklingsarbeid for kommunesektoren for å styrke tilskuddsforvaltningen. Det er vanskelig å se at de utvidelser som vil kunne følge av at departementet får utvidet hjemmel til å pålegge støttegivere selv å registrere informasjon om støtteordninger og utbetalt støtte vil kunne påføre kommunesektoren vesentlig ekstraarbeid. Den registreringspliktige informasjonen i Støtteregisteret vil i stor grad allerede være

registrert hos kommunene og fylkeskommunene som en del av tilskuddsforvaltningen. Støtteregisteret legger også opp til flere løsninger for registrering av offentlig støtte, basert på eksisterende informasjon. Dette vil forenkle registreringen av offentlig støtte, som frem til i dag i mange tilfeller har vært basert på manuelle registreringer i en excelfil.

For å gjøre offentlig tilskuddsforvaltning enklere og tryggere, samarbeider regjeringen med kommunesektoren om utvikling av en ny felles digital løsning for tilskuddsforvaltning (KS tilskudd) fra 2028. Dette vil forenkle registreringen av offentlig støtte fra kommunesektoren ytterligere, gjennom tettere integrasjon med Støtteregisteret. Kommunesektoren vurderer foreløpige at det nye systemet vil kunne gi effektiviseringsgevinster på om lag 375 millioner kroner fordelt over 10 år. I tillegg er det gevinster på samfunnsnivå, med økt datasikkerhet som reduserer risiko for misbruk.

Videre tilbyr det nye Støtteregisteret løsninger for å registrere tildelinger av støtte mer effektivt, både gjennom API-registrering og Altinn. Dette retter seg mot registreringer av tildelinger av offentlig støtte, fremfor støtteordninger og utbetalt støtte. API-registrering er en systemløsning der to saksbehandlingssystemer er koblet sammen, slik at data utveksles mellom systemene automatisk. Opprettelsen av en API vil medføre en engangskostnad for de støttegiverne som ikke har det i dag. På sikt vil registreringen med et slikt system bli vesentlig lettere. Brønnøysundregistrene angir at i dag benytter Enova og Skatteetaten en API-løsning, mens flere aktører er i prosess for å etablere en slik løsning. For eksempel registrerte Skatteetaten forrige måned omtrent 35 000 støttetildelinger ved bruk av den automatiske løsningen.

Spørsmål c: Hvordan er kostnadene ved krav om å rapportere eksakte beløp (eller mer detaljerte opplysninger) vurdert, herunder behov for systemtilpasninger og nye rutiner?

Jeg forstår spørsmålet slik at det retter seg mot departementets forslag i den offentlige høringen sommeren 2025 om at tildelinger av støtte i form av skatte- og avgiftsfordeler skal registreres i eksakte beløp. I dag registreres dette ved angivelse av intervaller. Denne proposisjonen inneholder ikke forslag til endringer av å registrere i intervaller.

Departementet har per nå ikke tatt stilling til om vi bør gå videre med forslaget om å registrere i eksakte beløp. Finansdepartementet har gitt Skatteetaten i oppdrag å vurdere mulighetene for at Skatteetaten selv beregner de støttebeløpene som er tildelt gjennom skatte- og avgiftsordninger, og som skal rapporteres til Støtteregisteret. Departementet vil ta hensyn til denne prosessen i videre vurderinger.

Spørsmål d: Hvilke konsekvenser er vurdert av fristen på 20 virkedager, særlig for mindre aktører med begrensede administrative ressurser? Og hva er konsekvensene av å bryte fristen?

Fra 1. januar 2026 ble det innført et krav om å registrere all bagatellmessig støtte og bagatellmessig støtte til tjenester av allmennøkonomisk betydning innen 20 virkedager etter

tildeling. Kravet følger av EØS-avtalen og gjennomført i norsk lov. For andre former for tildelinger, er fristen seks måneder fra datoen den offentlige støtten blir tildelt.

Departementet foreslo i høringsnotatet å innføre en generell frist på 20 virkedager for alle tildelinger. I forslaget var det ikke knyttet sanksjoner til støttegivers oversittelse av fristen. Departementet har per nå ikke tatt stilling til om vi bør gå videre med forslaget om å innføre en generell 20-dagers registreringsplikt. Vi vil gjøre en grundig vurdering av høringsinstansenes syn på dette, og også ta hensyn til utviklingen av digitale løsninger som kan understøtte en slik plikt.

Spørsmål e: Hvordan vurderer departementet at de økte administrative kostnadene står i forhold til nytten av økt transparent og kontroll?

Som nevnt ovenfor, er det vanskelig å se at forslagene som vil følge av denne proposisjonen vil føre til at de samlede administrative kostnadene vil øke, snarere tvert imot. Forslag til endringer består av at støttegiver tar en mer aktiv rolle ved å registrere og rapportere informasjon direkte i Støtteregisteret, fremfor at støttegiver melder til departementet, som igjen registrerer gjennom e-postkorrespondanse med Brønnøysundregistrene og excelskjemaer til ESA. Forslagene er et ledd i satsningen på bedre digitale løsninger i Støtteregisteret, fremfor en manuell tilnærming til registrerings- og rapporteringsforpliktelsene som følger av EØS-avtalen.

Når det gjelder øvrige endringer som ble foreslått i høringsnotatet sommeren 2025, vil departementet vurdere høringsinnspill nøye, og ta hensyn til utvikling av enda bedre digitale virkemidler.

Spørsmål f: Har departementet vurdert å la implementeringen av loven vente til Skatteetaten har fått på plass en løsning for direkte rapportering til støtteregisteret? Rapporteringen i RF-1354, som pålegges skatteyter/støttlemottaker, kunne ha vært unngått dersom Skatteetaten som støttegiver kunne ha direkte innrapportert skattefordelen til støtteregisteret kun med bakgrunn i mottatte opplysninger fra skattemeldingene og annen rapportering til Skatteetaten

Skatteetaten baserer sine rapporteringer på data som mottas fra støttlemottakere i skjema RF-1354 «Melding om offentlig støtte under Skatteetatens støtteordninger». I dag medfører tersklene for pliktig innrapportering at mange støttetildelinger ikke blir registret. Det antas også at mange støttlemottakere ikke leverer skjema RF-1354.

Bedre åpenhet om og kontroll med bruken av offentlige midler er et viktig overordnet mål. Finansdepartementet har derfor gitt Skatteetaten i oppdrag å vurdere mulighetene for at etaten selv beregner de støttebeløpene som er tildelt gjennom skatte- og avgiftsordninger, og som skal rapporteres til Støtteregisteret. Dette vil omfatte å identifisere hvilke opplysninger som må innhentes fra skattemeldingene og andre relevante kilder for å beregne riktig støttebeløp, vurdere løsninger for automatisk innhenting og rapportering, og beskrive nødvendige tekniske og forvaltningsmessige endringer.

Skatteetaten er bedt om å vurdere mulige tiltak for at støttebeløp som tildeles i form av skatte- og avgiftsfordeler skal kunne beregnes og registreres på en entydig og sammenlignbar måte som andre former for støtte, slik at registeret blir mer komplett og oppdatert. Samtidig er det et mål å redusere rapporteringsbyrdene for støttemottakerne og å øke kvaliteten på de registrerte opplysningene, herunder at alle tildelte støttebeløp registreres.

Spørsmål g: Vil støtteordninger til landbruket bli underlagt samme registreringsplikt selv om denne er unntatt EØS-avtalen?

Støtteregisteret gjelder kun offentlig støtte som omfattes av EØS-avtalen. Det er per i dag ikke planer om å utvide registeret til støtteordninger som ikke er omfattet av EØS-avtalen, som for eksempel ordninger til landbruket.

Spørsmål h: Kan departementet garantere at implementeringen av loven ikke vil bryte med vedtak i Stortinget 3. mars i år om at bedrifter skal rapportere inn en opplysning kun en gang?

Forslagene i proposisjonen vil ikke innføre nye rapporteringsplikter for bedriftene.

For øvrige forslag som departementet sendte på høring sommeren 2025, og som ikke er en del av denne proposisjonen, viser jeg til svaret ovenfor. Finansdepartementet har gitt Skatteetaten i oppdrag å vurdere mulighetene for at etaten selv beregner de støttebeløpene som er tildelt gjennom skatte- og avgiftsordninger, og som skal rapporteres til Støtteregisteret.

Spørsmål i: Hva er omfanget av ekstra arbeid og ressurser for en norsk kommune og fylkeskommune som følge av den utvidede registreringsplikten? Det er fint om anslag gjøres i årsverk og kommune / fylkeskommunale utgifter. Både samlet oversikt og for en gjennomsnittlig kommune/fylkeskommune er av interesse.

Vi har ikke eksakte data for antall kommunale og fylkeskommunale støttegivere og deres antall støtteordninger og utbetalt støtte som registreres hvert år. Som nevnt ovenfor, har Enova og Innovasjon Norge angitt at de bruker omtrent 10-15 minutter på å registrere en støtteordning, og det ble registrert 76 nye støtteordninger i Støtteregisteret i 2025 og 62 nye støtteordninger hittil i år.

Vi har ikke informasjon om hvor lang tid kommunene og fylkeskommunene i dag bruker på å fylle ut excelskjema som ledd i årsrapporteringen til ESA. Vi kan derfor per nå ikke vurdere om digital registrering vil ta kortere eller lengre tid enn å fylle ut data manuelt i excel-skjema. Vi forventer imidlertid at totale kostnader knyttet til årsrapportering vil gå ned, og at vi vil få et sikrere system ved å gå over til digitale løsninger knyttet til Støtteregisteret fremfor manuelle løsninger som i dag.

Spørsmål j: Hvordan vil departementet på en systematisk måte kunne unngå å innføre økt rapporteringsbyrde i Norge som omnibus-prosessen vil omgjøre, og kan en eventuell større byrde på norske bedrifter enn i resten av EU kunne oppheves

umiddelbart, eller kan vi risikere at det i en mellomperiode vil være ufordelaktig for norsk næringsliv sammenlignet med europeiske konkurrenter?

Forslagene i denne proposisjonen medfører ingen nye registrerings- eller rapporteringsplikter for norske bedrifter.

Som omtalt i punkt f, er det et pågående arbeid for å utrede nye digitale løsninger for registrering av skatte- og avgiftsfordeler. Muligheten for å kunne ta i bruk nye digitale løsninger vil være helt sentralt i arbeidet med å større åpenhet om støtte og eventuelle endringer i registreringsplikten.

Spørsmål k: Hvor mange nye forskriftshjemler anslår departementet vil følge av denne lovendringen?

Proposisjonen foreslår endringer av én eksisterende forskriftshjemmel. Endringene gjelder mulighet for departementet til å gi forskrift om at støttegiveren skal registrere opplysninger i Støtteregisteret om utbetalt offentlig støtte og om støtteordninger som ligger til grunn for støtten.

Spørsmål l: Vi kan ikke se at eventuell opphevelse av beløpsgrensen er omtalt i proposisjonen. Der foreslås det bare en viss utvidelse av forskriftshjemmelen. Beløpsgrensen fremgår av forskrift om registrering av offentlig støtte § 1a. Se for øvrig § 3 fjerde ledd i forskriften som bestemmer at for skattefordeler må støttemottaker rapportere til skatteetaten.

- a. Kan departementet omtale beløpsgrensen i større detalj, herunder muligheten for å pålegge å benytte unntak så langt EØS-avtalen gir adgang til for så vidt gjelder bedriftenes rapporteringsplikt til skatteetaten?**

Det er riktig angitt at proposisjonen ikke foreslår endringer av beløpsgrensene. Denne proposisjonen gjelder ikke regulering av beløpsgrensene for registrering eller hjemmel til å regulere beløpsgrensene. Departementet har hjemmel i dagens regelverk til å regulere dette.

Gjeldende beløpsgrenser vil videreføres selv om forslagene i proposisjonen vedtas. Dagens beløpsgrenser følger av EØS-avtalen. Det er i dag ikke fastsatt strengere krav til registrering av støttetildelinger i norsk rett ut over det som følger av krav med grunnlag i EØS-avtalen.

I dag gjelder registreringsplikten kun for tildelinger som overstiger 100 000 euro, med unntak for bagatellmessig støtte og særskilte tildelinger under koronapandemien. For bagatellmessig støtte og støtte gitt under koronapandemien, skal alle tildelinger registreres fra første krone. Sistnevnte krav trådte i kraft 1. januar 2026.

Med hilsen

Cecilie Terese Myrseth